

Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii
dziecięcej
Fizjoterapia kliniczna w ortopedii dziecięcej
Diagnostyka funkcjonalna fizjoterapii w ortopedii
Planowanie fizjoterapii w ortopedii dziecięcej

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Jednolite Magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Grupa zajęć D obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus UCK WUM, ul. Lindley'a 4, 02-005 Warszawa.
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Paweł Łęgosz
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Piotr Turski piotr.turski1@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Piotr Turski piotr.turski1@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med Radosław Górski dr n. med. Piotr Turski mgr Magdalena Kupczyńska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	III rok; sem. zimowy	Liczba punktów ECTS	3,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		11	0,4
seminarium (S)		6	0,3
ćwiczenia kliniczne (CK)		31	1,2
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		27	1,1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przygotowanie i wyposażenie Studentów w treści teoretyczne i kompetencje niezbędne do poznania przyczyn, objawów i urazów i zmian chorobowych występujących w ortopedii i traumatologii dziecięcej
C2	Przygotowanie teoretyczne i praktyczne Studentów z zakresu zasad, metod i form postępowania fizjoterapeutycznego w zakresie ortopedii i traumatologii dziecięcej
C3	Przygotowanie teoretyczne i praktyczne Studentów z zakresu diagnozowania i planowania postępowania fizjoterapeutycznego w zakresie ortopedii i traumatologii dziecięcej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W1	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;
D.W2	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii, neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;
D.W6	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania kardiologicznego, neurologicznego, ortopedycznego i geriatrycznego;
D.W16	Założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonalnej, Niepełnosprawności i Zdrowia (Internacional Classyfication of Functioning Disability and Health, ICF)

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1	przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki;
D.U2	przeprowadzić analizę biomechaniczną z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu;
D.U3	dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki;
D.U4	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażień oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa;
D.U6	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

D.U7	instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;
D.U17	przeprowadzić wywiad oraz zebrać podstawowe informacje na temat rozwoju i stanu zdrowia dziecka;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	problematykę z zakresu dyscypliny naukowej - nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych
W2	problematykę z zakresu dyscypliny naukowej - nauki medyczne w tym etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób
W4	zasady oddziaływania sił mechanicznych na organizm człowieka zdrowego i chorego, w tym osoby starszej, z różnymi dysfunkcjami i różnymi chorobami, w różnych warunkach
W5	mechanizm działania czynników fizykalnych na organizm człowieka oraz oddziaływanie zabiegów fizykalnych w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach
W6	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii
W7	zalecenia do stosowania fizjoterapii w określonych stanach chorobowych
W8	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami, w tym osób starszych, w różnych warunkach
W9	specjalistyczne zagadnienia z zakresu teorii, metodyki i praktyki fizjoterapii
W10	zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania jego efektów - w stopniu zaawansowanym
W11	zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia - w stopniu zaawansowanym
W12	prawne ekonomiczne aspekty funkcjonowania podmiotów zajmujących się rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

W13	etyczne, prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii
U2	interpretować wyniki badań czynnościowych oraz przeprowadzać testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii i interpretować ich wyniki
U3	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami, w tym osób starszych, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, a także w ramach procesu kompleksowej rehabilitacji
U4	kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego
U5	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać
U6	zastosować działania z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami dla planowania, doboru, modyfikowania oraz tworzenia różnych form zajęć rekreacyjnych i sportowych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób starszych
U7	zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób
U11	komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw
U12	komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą
U13	wykorzystywać wiedzę w zakresie racjonalizacji i optymalizacji fizjoterapii, także współpracując w zespole terapeutycznym
U14	postępować zgodnie z zasadami etycznymi i bioetycznymi w wykonywaniu czynności właściwych dla zawodu fizjoterapeuty
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, z także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
K3	prezentowania postawy promującej zdrowy tryb życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
K4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K8	formułowania opinii dotyczących aspektów działalności zawodowej;
K9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób;

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.W1, D.W2, D.W6, D.W16, K1, K2, K3 Najczęstsze urazy i choroby w obrębie obręczy barkowej i wolnej części kończyn górnych – przyczyny, objawy i procedury leczenia zachowawczego i inwazyjnego; Najczęstsze obrażenia i choroby w obrębie obręczy miednicznej i wolnej części kończyn dolnych – przyczyny, objawy i procedury leczenia zachowawczego i inwazyjnego lub/i operacyjnego; Najczęstsze obrażenia i choroby w obrębie klatki piersiowej i kręgosłupa - przyczyny, objawy i procedury leczenia zachowawczego i inwazyjnego;	D.W1 D.W2 D.W6 D.W16 K1 K2 K3 K5 K6 K8 K9
	Fizjoterapia kliniczna w ortopedii dziecięcej D.W1, D.W2, D.W6, K1, K2, K3, K5, K6 Programy fizjoterapii w najczęstszych obrażeniach i chorobach w obrębie obręczy barkowej i wolnej części kończyn górnych; Programy fizjoterapii w najczęstszych obrażeniach i chorobach w obrębie obręczy miednicznej i wolnej części kończyn dolnych; Programy fizjoterapii w najczęstszych obrażeniach i chorobach w obrębie klatki piersiowej i kręgosłupa;	
	Diagnostyka funkcjonalna fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.W1, D.W2, D.W6, K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9 Planowanie fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.W1, D.W2, D.W6, K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9 Procedury diagnozowania i planowania w najczęstszych obrażeniach i chorobach w obrębie obręczy barkowej i wolnej części kończyn górnych; Procedury diagnozowania i planowania w najczęstszych obrażeniach i chorobach w obrębie obręczy miednicznej i wolnej części kończyn dolnych; Procedury diagnozowania i planowania w najczęstszych obrażeniach i chorobach w obrębie klatki piersiowej i kręgosłupa;	
Seminaria	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6 Specyfika i technika badania narządu ruchu u dzieci: wywiad, badanie fizykalne, badanie ortopedyczne, statyczne i dynamiczne i wybrane testy czynnościowe; Wybrane aspekty anatomii układu kostno-stawowo-mięśniowego u dzieci; Wybrane nazewnictwo ortopedyczne; Ogólne zasady zachowawczego leczenia chorego ortopedycznego: wyciągi, opatrunki gipsowe, szyny i opatrunki ustalające, aparaty ortopedyczne;	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U6

Ćwiczenia kliniczne	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9 Specyfika i technika badania narządu ruchu u dzieci: wywiad, badanie fizykalne, badanie ortopedyczne, statyczne, dynamiczne i wybrane testy czynnościowe; Wybrane aspekty anatomii układu kostno-stawowo-mięśniowego u dzieci; Wybrane nazewnictwo ortopedyczne; Ogólne zasady zachowawczego leczenia chorego ortopedycznego: wyciągi, opatrunki gipsowe, szyny i opatrunki ustalające, aparaty ortopedyczne; Fizjoterapia kliniczna w ortopedii dziecięcej D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9 Diagnostyka funkcjonalna fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U7, D.U17, K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9 Planowanie fizjoterapii w ortopedii dziecięcej D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U7, D.U17, K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9 w: - bocznym skrzywieniu kręgosłupa i skoliozie; - chorobie Scheuermanna; - wadach rozwojowych klatki piersiowej (kurza i lejkowata); - wadach rozwojowych stawu biodrowego (dysplazja, zwichnięcie); - wadach rozwojowych stawu kolanowego (koślawość i szpotawość); - chorobie Osgood-Schlattera i chorobie Blounta; - wybranych wadach rozwojowych stóp (wydrążona, końsko-szpotawa, płaska, płasko-koślawą); - wybranych obrażeniach kręgosłupa, miednicy, kończyn górnych i dolnych (złamania, zwichnięcia, skręcenia); - wybranych metodach ortopedycznego leczenia onkologicznego	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U6 D.U7 D.U17 K1 K2 K3 K5 K6 K8 K9
---------------------	--	---

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Dormans John P. Ortopedia pediatria. Edra Urban & partner, Wrocław 2019
2. Borkowska M. Fizjoterapia w pediatrii. PZWL, Warszawa 2013
3. Białoszewski D. (red.) Fizjoterapia w ortopedii. PZWL, Warszawa 2015

Uzupełniająca

1. Nowakowski A., Mazurek T. Ortopedia i Traumatologia- podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Naukowe Exemplum, Poznań 2017

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
--	--	----------------------

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

<i>Np. A.W1, A.U1, K1</i>	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	<i>Np. próg zaliczeniowy</i>
D.W1 D.W2 D.W6 D.W16	Wiedza (raport z wykładów)	Obecność na wykładach
D.U2 D.U3 D.U4 D.U5 D.U6 D.U7 D.U17	Umiejętności (raport z seminariów i z ćwiczeń klinicznych)	Lista obecności (100% obecności lub przygotowanie prezentacji na zadany temat)
K1 K2 K3 K5 K6 K8 K9	Kompetencje (raport z seminariów i z ćwiczeń klinicznych)	Lista obecności (100% obecności lub przygotowanie prezentacji na zadany temat)

9. INFORMACJE DODATKOWE

Na terenie Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu działa Studenckie Koło Naukowe ORiON, zrzeszające studentów Wydziału Lekarskiego oraz studentów kierunku fizjoterapii. Wspólne prezentacje naukowe oraz warsztaty tematyczne rozszerzają wiedzę uczestników koła w tematyce ortopedii rekonstrukcyjnej i onkologicznej, w tym ortopedii dziecięcej.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich